

*****

У середу четвертий батальйон уперше вийшов на полігон на тактичні заняття і бойове злагодження. Я вирішив провести саме у ньому перевірку занять та заодно і собі потренуватись.

4 батальйон у полку - як 5 колесо у возі. У першому батальйоні завжди найкращі – це старослуживі, вовчари-контрактники, еліта полку, ті, які на усіх змаганнях виступають та показують публіці прийоми рукопашного і ножового бою і як розбивають об голову пляшки та цеглини. Другий батальйон -тяглові конячки -зірок з неба не хапають, але і задніх не пасуть. Третій батальйон -як сепаратор і відстійник,- туди зачисляють тих, хто у перші два не підійшов і, навчаючи, приглядаються та переводять, хто показує результати, на вакансії у перших двох. А четвертий батальйон створили спеціально для навчання різношерстних мобілізованих, яких призивали до війська всього на рік і навчити їх до рівня розвідника за цей час просто неможливо - бо два місяці курс молодого бійця, де вчать як форму носити і автомат розбирати та чистити, пояснюють Статути та привчають до дисципліни, а наступні три місяці вчать тільки азам премудростей спецназу – стрільбі із різних положень, як картою користуватись, міни і мінування, дії в нальоті та засідці і залишається їм служити-воювати всього чотири чи п'ять місяців -бо далі не служба, а підготовка до «дембеля».

Я отримав дозвіл у командира полку виїхати на полігон, взяв у чергового офіцера із зброярні свій автомат АК-74 з коліматорним прицілом та, прихопивши задалегідь складений наплечник-трюхденку із спорядженням, виїхав після обіду своїм авто у напрямку полігону.

Підполковник Хильняк зустрів мою появу на полігоні без ентузіазму. Доповів чим і де займаються розвідгрупи, результати стрільб та що три групи готуються до нічних занять –відпрацювання засідки і мінування.

-Я хочу піти із котроюсь із груп на нічне заняття,- сказав я.

- Як учасник чи перевіряючий? –уточнив Хильняк.

-Перевіряючим.

-Та нащо воно вам? У ваш вік поночі, у таку холодригу, ярами і перелісками тиняться? - спробував відговорити мене від цієї затії підполковник.- Краще переночуйте тут, в наметі, а вночі перевіримо що треба. Якщо ж вам про участь у виході групи кудись записати –то я відмічу.

-Ні, дякую, - непотрібно нічого відмічати. Мені треба, як ви зауважили, у мій вік, кістки трохи розім'яти. Та й хочу подивитись, на що ваші підлеглі здатні і чому ви їх вже навчили..

У погляді комбата можна було прочитати «Ну що ти, замполіт – «пінжак» саперний, розумієшся на тому, чому я їх навчив?»..- однак, певно згадавши суперечку в курилці, він промовчав. Однак за мить, наче щось пригадавши, Хильняк додав:

- Тільки ви там, Іване Миколайовичу, як будете ходити із ними, не дуже вмішуйтесь, чи, як то кажуть, на мозоль не наступайте...В групі мобілізовані різношерстні...Є й такі уркаганисти що, якби вам сказати, і об сосну ненароком вдарити можуть -тим більше поночі. Тож не наїжджайте, коли щось не так, чи сачкуватимуть. Краще потім мені скажіть.

-Я також можу, причому не тільки в сосну ударити, але й в башню врізати, – відповів я цілком серйозно. - Ви що, комбате , думаєте я із тих хто солдат боїться? Я в радянські часи командував саперним взводом із таких відморозків, що ваші у порівнянні з ними просто янголи небесні.

На обличчі Хильняка застиг вираз, який відображав тільки одну страдницьку думку- “І принесла ж тебе трясця на мою голову. Всі заступники командира –нормальні, командують як заведено, а цього, намаханого на всю голову, несе тинятися лісами -полями із солдатами у осінній дощ і холод.. Він же й пересидіти групі десь у затишку не дасть. А якщо якийсь неадекват ненароком наверне майора чимось важким? Відповідати доведеться кому ? Звісно що комбату !”

-Ну я вас попередив, – сказав Хильняк із кислим виразом на неголеному обличчі.- Робіть як вважаєте за потрібне.

Коли добряче засуθενіло, група розвідників молодшого лейтенанта Кожушкаря, який, як і всі в групі ,був із мобілізованих, вишикувалась перед наметом штабу батальйону.

Молодший лейтенант доповів комбату, що група готова до виходу на нічні заняття.

-Із вами на заняття йде заступник командира полку майор Полянський – повідомив Хильняк.- Він йде як перевіряючий, тобто не підлеглий командирю групи.

Ставлю завдання: - Вийти вночі у зазначені на карті місця полігону і у встановлений час поставити учбові міни. Після цього вийти до шляху у відміченому на карті секторі і, вибравши вигідне місце, влаштувати там засідку. Після цього відійти та обладнати місце дньовки у лісі з круговою обороною.Ну а по завершенні заняття буде детальний розбір ваших дій.

Він передав загорнуту у целофан карту молодшому лейтенанту.

-Питання щодо уточнення завдання є?- спитав Хильняк

- Є! - відгукнувся молодший лейтенант Кожушкар - Інші групи, що працюють вночі на полігоні сприймати як ворожі чи нейтральні?-.

-Як нейтральні. Одночасно із вами діятиме іще дві групи. При зустрічі з ними постарайтесь себе не виявити.

- У засідці наше завдання тільки знищити ворожу техніку і живу силу, чи також заволодіти документами вбитих ?-знову спитав Кожушкар.

Хильняк помовчав. Подумав..-Тільки знищити і відійти -неквапом відповів він..

Убезпечився молодший лейтенант... Для невтаємничених запитання і відповідь тільки малозначимі слова, однак за ними криється цілий букет .

Заволодіти документами, передбачає ривок із засідки кількох розвідників до знищеного ворога і обшук убитих та поранених із перетворенням останніх на вбитих чи полонених. А це в умовах навчання досягається згідно настанов підготовки розвідників іще від радянських часів так. У стару військову форму запихають труп бродячої собаки із розпоротим черевом і грудиною та посіченими нутрощами і серед них, та у просякнутій собачою кров'ю уніформі, ховають кілька загорнутих у целофан картонок розміру посвідчення із номерами. Скільки заховано номерів невідомо, а тому обшукувати «труп» треба вельми ретельно, бебраючись у смердючому місиві кишок, крові і лайна та наслідок

відрізати ножом собачу голову. Це робиться щоб привчити розвідника до справжніх бойових умов - коли в ході бою із засідки, у ще теплих, розпанаханих кулями і вибухами трупів, доведеться шукати і забирати документи та ножом робити звичайну бойову роботу - різати горлянки ворогу.

Та на цей раз пощастило групі уникнути навчання із обшуку - чи то змилосердився підполковник Хильняк над якоюсь бородячою псиною, чи не був упевнений як на таке зреагує заступник командира полку - за чутками «гуманіст». Одначе він відкинув цей елемент навчання, хоча у його Рязанському училищі ВДВ не скасував би нізащо. Бо якби так зробив - навіть «із гуманних міркувань» - вилетів би на другий день із радянської армії за підлив процесу бойової підготовки особового складу без військової пенсії, як корок із пляшки. Та система ні слабостей ні помилок нікому не прощала.

Молодший лейтенант Кожушкар заховав карту і наказ із навчальним завданням за пазуху під бронежилет.

-Ліво- руч. Бігом марш! -пролунала його команда.

Дванадцять учасників групи і я разом з ними, побігли вервечкою, у напрямку найближчого переліску.

Правильно вчинив молодший лейтенант - одразу повинен він пересвідчитись, що всі у групі до бігу готові і що ніхто не кульгає і не засапується хворий. Біг розвідника рятує -не можеш бігти із автоматом, боєкомплектот і усім озброєнням у 10 кілограмовому бронежилеті під 30 кілограмовим наплечником - непридатний для розвідгрупи. Тому схитрив я - свій бронежилет «забув» - а що ж , перевіряючому він необовязковий і гранат-патронів не взяв -теж не обовязково. Однак і так важко мені у шоломі, із 20 кілограмовим наплечником та автоматом, тягатися в бігу із вдвоє молодшими, двадцяти п'яти чи тридцятилітніми хлопцями - піт очі заливає і серце десь аж під горлом бється. Ну та нічого-двадцятирічний альпіністський гарт тільки із смертю втрачається.

Далеко за табором молодший лейтенант Кожушкар зупинив групу.

-Бойовий порядок групи «трилистником» -кутом вперед,- тихо скомандував він.-Трійками ставай.

Група перешикувалася - спереду трійка головного дозору, в центрі група управління, трійки лівого дозору і правого. Я зайняв місце четвертим у групі управління.

-Пострибали на місці – знову команда.

Всі чотири -пять разів підстрибнули. Ніщо із спорядження не бряцнуло, сповіщаючи довколишні яри: ось ми йдемо.

-Дистанція у бойовому порядку між розвідниками в полі 10 метрів , у лісі - не більше 5, - визначив Кожушкар.- У випадку лобового зіткнення з ворожою групою, чи якщо вони зправа - трійка правого дозору - сержант Очеретний - перешиковується у підгрупу знищення з правофланговим обхватом, а ліва трійка - сержант Мішко – переходить у тильний дозор. Кулеметника до мене. Якщо ворог зліва-то все навпаки. Пішли...

Молодець молодший лейтенант, -відмітив я про себе .- Вміє так подати команду, щоб усі зрозуміли: йдемо на завдання по -справжньому. Щось є таке у характері цього лейтенанта із смаглим обличчям – худорлявого і низькорослого, але міцного як кнехт, що навіть гевал-кулеметник із позивним “Валуєв”, котрий міг би загнобити його однією рукою, кориться беззаперечно і

виконує команди враз. Знає він і інші розвідники, що від розуму і волі командира їх життя залежить. Якщо помилиться командир на бойовому виході і групу виявлять - згинуть тоді усі, як булька на воді, бо у ворожому тилу, на глибині 20-30 кілометрів від фронту, ніхто їм не прийде на виручку і «валшебнік на вертольоті» теж не прилетить. А прилетить від ворога великий «песець». Тож слухають його всі беззаперечно, бо вірять - виведе командир, навіть із пашеки ворожої виведе.

Комусь із них суджено таки загинути, комусь бути пораненим, комусь здобути орден і славу, а більшості - так взагалі нічого: залишився живим - ну і слава Богу, радій, розвіднику - пощастило тобі.

Група підтюпцем рушила у напрямку лісосмуги, що бовваніла у сутінках за полем.

У бойовому дозорі найдосвідченіші. Першим йде невисокий, з інтелігентним обличчям молодший сержант Родний – позивний «Чарлі» із АК-74 з глушником - дивиться передусім під ноги, щоб своєчасно помітити розтяжку гранати чи сигнальної ракети, чи пагорбочок, під яким закладено протипіхотну міну. Не випадково його Кожушкар першим поставив – у Чарлі голова з мізками та всіма клепками і університетська освіта, бо від першого у дозорі, його блискавичного рішення при зіткненні з ворогом, найбільше залежить. За ним Льоня – «Рембо», теж із АК 74 і РПГ за спиною - йде слід у слід і спостерігає за дальшими, ледь видимими вночі кушами-деревами. Третім за ними кулеметник-масивний із квадратним обличчям Прокопенко із позивним «Валуєв» - прямо копія відомого боксера. Давить йому на плечі важкий кулемет ПКМ і 500 патронів у коробі й стрічках. Далі, на відстані 20 метрів, ядро групи - «Рись» із автоматом і двома тубусами РПГ-18, потім «Жека» із снайперською гвинтівкою СВД, молодший лейтенант Кожушкар, за ним звязківець із рацією та автоматом і я замикаючим.

У трійках лівого і правого дозору ще по кулемету ПКМ і по одному РПГ-18.

Окрім цього, у кожного розвідника по повному боєкомплекту - 450 патронів і по шість гранат у підсумках, а по наплечниках із спорядженням і сухпаєм розподілено тридцять протипіхотних мін - ПМН у пластикових корпусах, чотири «вистрибуючих» міни ОЗМ-72 та для засідки дві міни спрямованої дії МОН-50.

Яри, переліски - швидко й нечутно крадеться група, прослуховуючи простір ночі - чи не трісне десь галузка під чужими ногами, чи не бряцне десь у ворога спорядження. Час від часу молодший лейтенант, накрившись плащ накидкою, щоб променя ліхтарика не було видно, чаклує над картою. Не помилився лейтенант – група пройшла контрольні точки вчасно.

До шляху неподалік лісосмуги розвідгрупа підійшла о 3 годині ночі. Звірившись із картою, Кожушкар впевнився, що цей прямий відтинок дороги саме у визначеному на карті секторі для засідки.

Осіння похмура тиша висить над місцем засідки, темінь - хоч око виколи. Лежать розвідники на холодній мокрій землі, вистигають від гарячого поту... Ще й дощик навпереміж із лапатими сніжинками почав накрапати - але це ж просто чудово. Забе осіння мряка скло ворожій машині, втратять вони спостережність та пильність і відуть просто під перехресний вогонь трьох кулеметів і шести

автоматів. Іще й на додачу 540 запресованих куль у кожній міні МОН -50 їх чекає. А якщо броня у ворога - то із РПГ кумулятивною гранатою її пробють і не врятує вона нікого.

Довго тягнеться час, осіння холодрига вже до кісток пробирає. Дощик перестав, передранішній приморозок геть мокру траву вибілів.

І ось раптом десь далеко на шляху ледь зблиснуло світло фар. Здалося чи справді машина? За мить блиснуло ще раз. Їде!!

“Кулемети і автомати на поготівля” - команда пошепки. Ось машина близько..Ось поряд! Ось зараз команда “вогонь!!!” І першими вибухнуть міні спрямованої дії - викинуть струмінь запресованих у вибухівку куль, вріжуться у машину вогненні смуги із кулеметних стволів і бронебійно-трасуючі кулі 7, 62мм розірвуть метал, а за ним і тих, хто іще уцілів у машині. Вмить перетвориться автомашина у решето чи у вогняний факел. Вдарять автомати і скосять тих, хто вистрибнув із кузова у надії врятуватись в кюветі.

Та немає команди - їхав шляхом звичайний молоковоз, поспішаючи за вранішнім надром і напівсонний водій і гадки не мав, що із-за кущів за узбіччям, стежать за ним два десятки по-вовчому хижих очей.

-Відхід! – прозвучала пошепки команда і група розтанула у мороці в напрямку лісосмуги.

*****

Настав місяць лютий і виправдав свою назву. Два батальйони полку вже другий тиждень вели важкі бої, разом із мотострілецькими частинами, на Дебальцівському плацдармі, відбивали спроби диверсійних груп противника проникнути у тили українських військ. Заміс був конкретний і полк платив данину молоху війни життям і кровю найкращих солдат і офіцерів. Вже загинув у засідці російських спецназівців, виводячи колону з пораненими, капітан Юрій Бутусов - один із найкращих офіцерів полку і єдиний у матері син. Вже винесли важкопораненого кулею у бедро в сутичці на переправі із російськими спецназівцями лейтенанта Янцевича. Вже лежав на снігу, із відірваною вибухом рукою й стікаючи кровю, сержант Вадим Довгорука.

Північну частину вузької горловини виходу із Дебальцівського виступу-дамбу між озерами, прикривала рота н-ського полку. На цю найважливішу і найзагрозливішу ділянку командування поставило саме розвідників н-ського полку як найстійкіший підрозділ українських військ.

У місці постійної дислокації особовий склад полку був переведений на казармений стан, а офіцери штабу днювали і ночували у кабінетах в постійній готовності вирушити на виконання бойових завдань.

О п'ятій ранку у моєму кабінеті несподівано задзвенів телефон -фарлеп закритого зв'язку. Я підняв слухавку -дзвінок у такий час не віщував нічого доброго.

-Полковник Криворуб- пролунало зі слухавки. –Доповідайте про події в полку на цю годину.

“Нічого собі, питаннечко,–подумав я .- О 5й ранку йому треба про події? Якщо б саме це його цікавило то телефонував би черговому офіцеру”...

-Володію інформацією про події на 24 годину, а на нинішній час знає черговий офіцер - відповів я -Зараз уточню і вам доповім...

-Як ? Ви не знаєте, що вашими солдатами скоєно злочин у зоні АТО? Причому злочин армійського масштабу?-грізно заgrimів у трубці голос полковника. - Чим ви там займаєтесь товаришу підполковник?

-Товаришу полковник, – витримавши паузу, відповів я у трубку – я займаюсь службовими обовязками. Зараз неділя, пята година ранку - і я на службі. Черговий офіцер мені вночі ні про який злочин в АТО не доповідав. Я зараз виясню і вам доповім.

- Що ж там наші уже накоїли ?- зароїлися здогадки у моїй голові.-Може розстріляли когось під гарячу руку, чи, можливо, щось із зброї поцупили? Якщо «всеармійського масштабу», то не менше як бронетранспортер чи ракету сперли. Однак, у будь-якому випадку, мені теж відповідати за скоєне.

-Непотрібно нічого уточнювати - я вам повідомляю,-заgrimів у трубці голос Криворуба.-Троє ваших солдат із групи позавчора відправленої у Дебальцево - відмовились виконувати бойовий наказ, чим зробили усю групу небоездатною. Ви розберіться негайно і мені доповісте як ви виправили ситуацію.

“Відмовились... троє... - Це третій батальйон, із групи капітана Одайника, – промайнула думка.-Яка ганьба... І перед моїм зором промайнули обличчя солдат і сержантів яких позавчора увечері проводжав на плацу. Хто ж із них?”

-Товаришу полковник,- відповів я. – Звідси я суттєво на ситуацію там не вплину - я не чарівник.У мене із засобів – тільки мобільний телефон. Я розумію мою відповідальність за скоєне підлеглими .. Але що я маю робити - застрелитись тут від ганьби, чи виїхати туди щоб на них вплинути?.. Я готовий виїхати навіть власним автомобілем через годину і через приблизно три години бути там, де група зараз. Якщо такий ваш наказ -узгодьте його із командиром полку.

У трубці помовчало і через хвилину знову почувся голос полковника Криворуба вже на тон спокійніший.

- Ви повинні, товаришу підполковник, зараз по телефону, силою своєї влади і авторитету вплинути на ситуацію і забезпечити, щоб група у повному складі приступила до виконання бойового завдання. Сьогодні туди, для підсилення, із вашого полку буде відправлено групу снайперів. Готуйтесь відбутися разом із ними. Зрозуміли?

-Так точно .

-Виконуйте - у трубці сухо клацнуло і залунали гудки.

*****

Дорога біжить назустріч машині і стелиться під колеса. Виринають з білої імли і зникають засніжені села й містечка. Рівно гуде движок КРАЗу , у кунгу тепло і хлопці-снайпери сплять, хто як примостившись на кріслах, спершись на наплечники, бронежилети. Між наплечниками стирчать своли СВД і Ремінгтонів, автомати АК із глушниками і без. Солдат може спати 24 години на добу - відсипаючись за всі наряди і чергування і мало не буде. Старший машини –командир роти, зайняв місце в кабіні водія, а я розмістився з усіма у кунзі. За графіком перша зупинка передбачалась на передовій базі полку .

Перед відїздом, на прощаня, полковник Піколін мені сказав:

-На базі у Новосілці знаходиться група капітана Одайника - і ті, що відмовились виконувати бойовий наказ. Військовий прокурор вже там. Розберіться із ними і відберіть пояснення перед відправкою їх сюди. Про виконання мені доповісти.

Полковник Єгоренко, що стояв поряд, раптом сказав Піколіну:

-Не посилали б ви його розбиратися з відказниками, товаришу полковник . Він ідеаліст, а до того ж ще й якийсь роман пише, добре хоч не вірші. Як зустрінеться із тими, то не дай Бог когось застрелить.

-А кого замість нього послати? Це його обовязки й робота, -відповів Піколін .

-Ви все зрозуміли? – спитав він і додав, подивившись у очі своїм пронизливим поглядом.- І те, що полковник Єгоренко сказав, теж врахуйте.

«Ну звідкіля ж він, каїн клятий, довідався що я пишу ? – незлобливо подумав я про Єгоренка. - І «стукнув» же командиру... Слава Богу що пронесло»..

Через чотири години КРАЗ прибув у Новосілку. Снайпери подалися на кухню по обід, а я рушив одразу до штабу. На порозі штабу -колишньої сільської амбулаторії, що стояла пустою, аж поки її не зайняли військові, мене зустрів заступник командира полку підполковник Марайніс.

-Бажаю здоровя Олександрє Євгеновичу, -привітався я і ми по-дружньому обнялися.

- Відказники тут, у вас ? -одразу запитав я.

-Так, у наметі їх розмістили, а капітан Одайник із офіцерами у штабі.

-Дайте якусь кімнату щоб із ними наодинці поговорити.

-Без проблем-зараз організуємо.

Через кілька хвилин у двері відведеної мені кімнати постукали.

Заходьте, –озвався я.

На порозі став худий і високий , як щогла , у куртці «мультикам», тридцятирічний капітан Одайник. Його округле, із невиразними рисами обличчя здавалося безтурботним і не огірченим ніякими переживаннями.

-За вашим наказом,- Одайник неквапом підніс руку до шапки.

-Я кивнув, так само недбало ледь відповів на привітання.

-Сідайте, – показав йому рукою на стілець. Розповідайте що і як там усе сталося ?

-Прибули перед ранком до дамби перед озерами під Дебальцево– без жодних емоцій розпочав Одайник...-Там формувалася колона на Дебальцеве. Ми були на двох автомашинах. По колоні передали інформацію, що частина дороги прострілюється сепарами. Пройшло по зв'язку розпорядження не зупинятись під обстрілом навіть щоб підібрати убитих чи поранених. Цим мав займатись екіпаж БТР у хвості колони. Ну наші як таке почули -а машини ж звичайні ,не броньовані, почали нарікати. Сержант Крагін почав кричати «ребята, нас всех на фарш посылають». Всі вистрибнули із кузова і почали бузити. Ну я спробував привести Крагіна до тями, але ще двоє його підтримали і в результаті група вирішила -або йдемо всі - або ніхто.

-Чому ти не дістав пістолет і не застрелив боягуза на місці за невиконання бойового наказу? - з металом у голосі спитав я.

-А що, хіба я мав право застосувати зброю? -знизав плечима Одайник...-У нас же АТО а не війна. А якщо у мирний час виконання наказу містить загрозу життю -його можна не виконувати за законом. Це і військовий прокурор так сказав. І ви добре знаєте що права застосувати зброю за невиконання наказу у мене нема.

-Зате у тебе було право командувати групою, яку ти три роки готував і навчав і мав привчити іти за тобою, командиром, і у вогонь і в воду.

- Визнаю, - через цю бузу я втратив командування групою..- байдуже сказав Одайник.

-Ти не командування втратив -ти честь офіцерську втратив! -різко відповів я. - Знаєш що таке офіцерська честь? Цитую із пам'яті « Честь – святиня офіцера. Вона найвище благо... Честь – нагорода в щасті і утіха в горі. Честь не знає ні тягостей, ні небезпек... Офіцерська честь не терпить ніякої плями» . Це сказав полковник Генерального штабу імператорської армії Галкін, згодом начальник

Генерального Штабу Армії УНР - соратник Симона Петлюри . А начальник штабу 56 ОДШБр Михайло Маслівець доповнив – “ Можна купити все –ордени, звання, посади.Честь офіцера можна тільки продати, або загубити. Один раз. Назад вона не купується і не знаходиться”. Він загинув в 1983 році в Афгані під Аліхейлем.

Оцінка тобі і твоїм діям буде зроблена на офіцерському зібранні полку. Пішов геть – повік би тебе не бачити.

Жоден мускул не здригнувся на обличчі капітана. Він байдуже знизав плечима, повернувся і вийшов з кімнати.

-Посильний!—гукнув я за двері.- Сержанта Крагіна поклич.

Через кілька хвилин до кімнати зайшов сержант Крагін.

Він не доповів як належить, а став при порозі, розвязно сперся на одвірок демонструючи що він уже поза дисципліною і армійськими порядками.

Я звівся на ноги ..

-Це ви затіяли бузу в групі і підбили усіх не виконувати бойовий наказ?

-Ну и что? У меня дочь родилась! И лучше я буду плохо сидеть, чем там, под Дебальцевим, хорошо лежать,- нагло відповів Крагін.- А ваще ещо пасмотрім буду лі я сидеть.

Його очі -холодні і немигаючі, як у гадини - вступились мені у обличчя.

“Голос..... цей голос я вже десь чув”- подумав я. І раптом здогад різонув по серцю , червоною хвилею вдарив у мозок..

-Ти-и-и-и!?. Це ти, сучара ,«малавата вас убілі» крикнув тоді у клубі?!

-Ну и что?! - визвірився Крагін. -Ви там на майдане всьо заварілі, а нам здесь расхльобивать і умірять?! Ви пацанов под писдарез загоняете! На фарш посылаете!! Вас биндер самих уничтожать нада!!!..

Його рот скривився у хижій огидній гримасі і, здавалось, невпинно повторював.. Уничтожать нада! Уничтожать нада!! Уничтожать нада!!!

-Убю, сучара!!! - гаркнув я на всі легені і рвонув рукою заціпку кобури пістолета. Якась незнана дотепер лють і безпощадна хвиля ненависті накопилася на мене, вдарила в голову і я, вихопивши пістолет, підняв його боком, по - спецназівськи, щосили тицьнув у той хижий, огидний рот і, натиснувши курок, всадив у нього всі вісім куль обойми.

В очах моїх раптом запала темрява, наче впав чорний екран, відсікаючи світло, і хтось невидимий монашим голосом став читати одкровення із Симпліціссимуса «Дні твої - примарні тіні, роки твої -важкі сни, твоя юність - міраж, твоє благополуччя -скарби алхіміка, котре втрапиш раніше, як зможеш

це зрозуміти. Ти спробував небезпек на війні, де перепало тобі немало і щастя і злополуччя - ти то підносився, то падав, то був славний, то нікчемний. Був ти по життю то багатий, то бідний, то радісний то засмучений, то улюбленець всіх, то ненавидимий усіма, то в пошані то в презирстві. Але ти-моя душа, що набула ти у всіх цих мандрах? Коли прийшов я в цей світ, то був простий і чистий серцем, щирий і правдивий, скромний, благочестивий, цнотливий і богобоязливий. Але незабаром я став злий, лукавий, брехливий і зарозумілий, задирикуватий у всіх справах своїх. Я дотримувався своєї честі не заради неї самої, а щоб піднятися в очах інших. Я наражав на небезпеку своє життя, але не намагався себе виправити. Я ні разу не помислив про те, що колись змушений буду дати звіт перед Престолом Всевишнього»....

Отямився я від того, що хтось тримав мене за зап'ястя обох рук промовляючи :

- Ненада, товарищ падпалковник. Не пачкайтесь. Ненада. Отдайте пістолет. Пусть его суд определяет..

Я упізнав голос підполковника Марайніса і побачив, що у кутку навпроти, сидячи навпочіпки, скімлить із розбитими губами Крагін, а із його штанини, не заправленої у берці, витікає на підлогу жовтий струмочок сечі.

“Шкода не убив гада... треба ж було великим пальцем зняти запобіжник пістолета” - яось вяло й байдуже подумав я і, відчуваючи що молоточки у скронях ось-ось рознесуть голову, випустив пістолет й сягнув до кишені по рятівну плястерку таблеток.